

Programma van toetsing en afsluiting

5havo 2026 - 2027

Schoolexamen
Centraal examen
Uitslagbepaling

1. Inleiding

In dit boekje, dat officieel het *Programma van Toetsing en Afsluiting* (PTA) ¹ heet, kun je alles lezen wat voor jou op dit moment van belang is op het gebied van de toetsing in het laatste jaar van de havo:

- Het verschil en het verband tussen schoolexamen en centraal examen,
- Informatie over enkele bijzondere vakken en programmaonderdelen,
- De regels inzake absentie,
- De regels inzake onregelmatigheden,
- De herkansingsregeling,
- De herexamenregeling van het schoolexamen,
- Per vak een globaal beeld van het vierde leerjaar,
- Per vak een gedetailleerd overzicht van het vijfde leerjaar,
- De uitslagbepaling van het eindexamen.

Mocht je nog algemene vragen hebben over dit Programma van Toetsing en Afsluiting, meld je dan bij je teamleider Mevr. Schepel. Bij haar kun je ook het volledige examenreglement inzien, als je daar behoefte aan hebt. Vragen over het een of andere vak kun je uiteraard het beste aan je vakdocent stellen.

2. Schoolexamen en centraal examen

Bij de meeste vakken bestaat het examen uit twee delen: een schoolexamen en een centraal examen: beide delen bepalen je eindcijfer van het examen voor 50%. Sommige vakken hebben echter alleen een schoolexamen: bij die vakken bepaalt het schoolexamen je eindcijfer van het examen dus voor 100%.

De toetsen van een schoolexamen worden meestal door de docenten van de eigen school opgesteld en vinden plaats op momenten die de eigen docent bepaalt. Het centraal examen vindt echter voor vrijwel alle havo-leerlingen in Nederland op hetzelfde tijdstip plaats, namelijk in de maand mei van het vijfde leerjaar; de toetsen van het centraal examen worden in opdracht van het ministerie door een landelijke instelling gemaakt. Dit jaar krijg je zowel met het schoolexamen als met het centraal examen te maken.

In het vierde leerjaar is al een examenvak afgesloten: levensbeschouwing. Voor dit vak is eind vorig jaar derhalve reeds het exameneindcijfer vastgesteld.

De overige examenvakken worden in 5H afgesloten, met of zonder centraal examen. Kort voor het centraal examen wordt voor de vakken waarvan het schoolexamen tot in het vijfde leerjaar doorloopt, per vak jouw eindcijfer voor het schoolexamen bepaald. Voor vakken zonder centraal examen wordt dat schoolexamencijfer meteen afgerond op een exameneindcijfer. Voor vakken met een centraal examen is dat (niet-afgeronde) schoolexamencijfer de helft van het exameneindcijfer.

¹ Alhoewel bij de samenstelling van dit Programma van Toetsing en Afsluiting de uiterste zorgvuldigheid is betracht, kan het in de loop van het schooljaar noodzakelijk zijn van dit programma af te wijken.

3. Bijzondere vakken en programmaonderdelen

Het vak **lo** is bijzonder, omdat het geen cijfer op je eindexamenlijst zal opleveren, maar een beoordeling in de vorm van een woord (onvoldoende, voldoende of goed). Als die beoordeling “onvoldoende” is, zak je voor je examen.

De cijfers van **Ckv, Ma, Lb** en het **profielwerkstuk** worden niet alleen afzonderlijk op het rapport en de eindexamenlijst vermeld, maar leiden ook tot een combinatiecijfer. Zowel de afzonderlijke cijfers als het combinatiecijfer spelen een rol bij de bepaling van de eindexamenuitslag in 5H.

4. Absentie

Als je wegens **ziekte** niet aan een schoolexamentoets of -opdracht kunt deelnemen, dienen je ouders dat uiterlijk om 08.15 telefonisch te melden aan de administratie.

Alleen in zeer bijzondere omstandigheden kun je **uitstel** krijgen van een schoolexamentoets of -opdracht:

- Een verzoek tot uitstel van een schriftelijke of mondelinge toets moet schriftelijk worden ingediend bij de teamleider van jouw afdeling, liefst één of enkele dagen voorafgaand aan de toets/opdracht.
- Een verzoek tot uitstel van het inleveren van een verslag of een werkstuk, kun je bij de examencommissie indienen. Uiteraard kan de schoolleiding dit verzoek afwijzen.
Het niet inleveren van een werkstuk op de inleverdatum wordt gezien als een onregelmatigheid.

Als je bij een schoolexamentoets of -opdracht **zonder geldige reden afwezig** bent, is er sprake van een onregelmatigheid is. Zie hierover verder punt 5.

5. Onregelmatigheden bij schoolexamens

Onder een onregelmatigheid wordt onder meer verstaan:

- a. Het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen of van het niet tot het examen behorende toetsprogramma;
- b. Het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben (bijvoorbeeld mobiele telefoon, smartwatch, noise cancelling headset), dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden zonder dat dit blijkt uit de omschrijving in het examenreglement en/of programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
- c. Het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de betreffende toezichthouder;

- d. Het frauderen, waaronder (gelegenheid geven tot) spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toe-eigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma en het zonder toestemming aanbrengen van verbeteringen in het gemaakte werk tijdens of na bespreking daarvan;
- e. Aanwijzingen krijgen of geven bij toiletbezoek;
- f. Het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, te laat komen of afwezig zijn bij een toets van het schoolexamen of een toets van het centraal examen, waaronder begrepen het zonder tijdig bericht afwezig zijn of te laat komen bij een toets;
- g. Het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider of de teamleider, te laat komen of afwezig zijn bij een toets van het niet tot het examen behorende toetsprogramma, waaronder begrepen het zonder tijdig bericht afwezig zijn of te laat komen bij een toets;
- h. Het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het school-examen zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht.
- i. Het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat onderdeel is van het niet tot het examen behorende toetsprogramma zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider of de betreffende teamleider sprake is van overmacht.

Als een personeelslid van mening is dat je een onregelmatigheid hebt begaan, zul je aan de locatiedirecteur en/of de betreffende secretaris van het eindexamen moeten uitleggen wat er is gebeurd. Je mag je daarbij laten bijstaan door een meerderjarige, bijvoorbeeld je ouders.

Als duidelijk is dat je de onregelmatigheid hebt begaan, zal er een maatregel worden genomen. Welke? Dat is afhankelijk van een aantal factoren, maar je kunt bijvoorbeeld een 1 krijgen of zelfs worden uitgesloten van verdere deelname aan het schoolexamen!

Als er maatregelen worden genomen tegen een onregelmatigheid, kun je daartegen in beroep gaan. Dat moet dan wel binnen vijf dagen gebeuren, nadat je schriftelijk bericht hebt gehad over de tegen jou genomen maatregel. In beroep kun je gaan bij: Commissie van Beroep, Postbus 864, 7550 AW Hengelo(O).

6. Taalteken in SE-toetsen

Vragen met onderstaand taalteken-symbool worden beoordeeld op het taalgebruik, niet op inhoudelijke correctheid en kunnen een bonus opleveren.

Taalteken-bonus goedgekeurd = + 0,1 ->

- De belangrijkste woorden uit de vraag moeten in het antwoord genoemd zijn (vraag herhalen).
- De zin mag geen foute verwijzing bevatten (of verwijswoorden zonder een duidelijke betekenis).
- De zin moet netjes geformuleerd zijn (geen kromme of onvolledige zinnen).

- De vaktermen die in de vraag staan moeten correct geschreven zijn in het antwoord.
- De zin begint met een hoofdletter en eindigt met een punt

Taalteken-symbool

7. Inhalen van toetsen

Voor het inhalen van gemiste toetsen gelden de volgende regels:

- De leerling die, naar het oordeel van de docent en/of de teamleider, met een geldige reden een van tevoren opgegeven toets heeft gemist, heeft het recht en de plicht de toets in te halen.
In uitzonderingsgevallen kunnen docent en teamleider in gezamenlijk overleg besluiten dat een toets niet ingehaald hoeft te worden, mits de leerling daarmee instemt.
- De leerling die een toets heeft gemist, meldt zich tijdens de eerstvolgende les van de betreffende docent bij zijn docent om te horen wanneer hij de toets moet inhalen. Tussen de dag waarop datum en tijd door de docent worden medegedeeld en de dag waarop de toets plaatsvindt, zitten in het geval het om een leertoets gaat, tenminste twee schooldagen.
Deze termijn is niet van toepassing als de leerling de toets gemist heeft vanwege een, naar het oordeel van de teamleider, ongeldige reden en de teamleider tot inhalen zou besluiten.
- Als een leerling vervolgens zonder expliciete toestemming van de teamleider afwezig is op het door de docent vastgestelde inhaalmoment, stelt de teamleider de onregelmatigheidsprocedure in werking.
- In het vierde en vijfde leerjaar worden toetsen die buiten de toetsweek plaatsvinden, zo snel mogelijk en in elk geval voorafgaand aan de eerstvolgende toetsweek ingehaald. De docent maakte daartoe een afspraak met de leerling; zie ook punt a.
Toetsen die in de week voor een toetsweek plaatsvinden en toetsen waarvan het inhalen nog niet heeft plaatsgevonden, worden ingehaald in de toetsweek aan het einde van die lesperiode.
- In het vierde en vijfde leerjaar worden toetsen van de toetsperiode ingehaald op een centraal moment kort na de betreffende of een volgende toetsweek.
- Als een leerling een toets moet inhalen, behoudt de leerling het recht op herkansen (zie onderdeel 8: inhaal- en herkansingregeling)

8. Inhaal- en herkansingsregeling schoolexamen 2026-2027

Deze regeling is alleen van toepassing op de voorexamenklassen (4havo, 5vwo) en de examenklassen (5havo en 6vwo). Voor de andere klassen geldt de regeling die vastgelegd is in het leerlingenstatuut.

1. Leerlingen van de voorexamenklassen (4h en 5v) hebben recht op maximaal twee herkansingen:
 - a. de eerste uit en meteen na periode 3: het resultaat wordt meegenomen in het voortgangsdossier en het examendossier.
 - b. de tweede uit en meteen na periode 4, als de leerling op grond van de cijfers na de laatste toetsweek bevorderd kan worden naar de examenklas dan wel voor bespreking van bevordering in aanmerking komt. Het resultaat wordt dus pas in het voortgangsdossier en het examendossier verwerkt, nadat bevordering heeft plaatsgevonden.De tweede herkansing moet van een ander vak zijn dan de eerste herkansing. De beroepsgerichte keuzevakken van het vmbo worden hierbij niet beschouwd als afzonderlijke vakken.
2. Leerlingen van 4h, 4v en 5v die van een of meer vakken het programma versneld volgen, mogen in aanvulling op bovenstaand recht in periode 1 of 2 (4v: periode 1, 2, 3 of 4) voor één versnellingsvak een extra herkansing doen. Dit geldt ook als deze versnelling plaatsvindt in een hogere afdeling. Voorbeeld: een 4h-leerling volgt het vak Engels op 5H-niveau (=alleen versnelling) of op 5V-niveau (= versnelling in combinatie met verhoging). Leerlingen van 3havo en 3vwo die van een of meer vakken het programma versneld volgen, mogen in periode 1, 2, 3 of 4 voor één versnellingsvak een herkansing doen. Dit geldt ook voor de 3havo-leerling die een vak versneld doet op vwo-niveau. Dit extra recht geldt niet als er alleen sprake is van verhoging. Voorbeeld: een 4h-leerling volgt het vak Engels op 4vwo-niveau.
3. Leerlingen van de examenklassen (5h en 6v) hebben recht op maximaal drie herkansingen: na elke toetsperiode één toets uit de voorafgaande periode, met een maximum van twee bij hetzelfde vak.
4. Aanvullende regels.
 - a. In de examenklassen worden de officiële kijk- en luistertoetsen van Cito in TW2 afgenomen; herkansing is mogelijk na TW2 of TW3, afhankelijk of de normering bekend is. Na TW2 of TW3 kan de leerling dus óf een kijk- en luistertoets uit de tweede periode herkansen óf een andere toets uit de derde periode.
 - b. Als de leerling een toets herkanst, geldt het hoogste cijfer.
 - c. Voor herkansing komen alleen theoretische toetsen in aanmerking. Als de leerling een niet-theoretische toets wil herkansen, besluit de teamleider hierover na overleg met de vakdocent. In principe zijn echter niet herkansbaar:
 - i. praktische toetsen (afgezien van luistertoetsen en individuele mondelinge toetsen);
 - ii. uitgezonderd de eerste herkansingsmogelijkheid in de voorexamenklas: toetsen die geen deel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. Indien een leerling een toets heeft gemist wegens een ongeldige reden, kan de directeur een maatregel nemen. De maatregelen die de directeur kan nemen zijn opgenomen in artikel 6 lid 2.

e. Als een leerling tijdens het herkansingsmoment afwezig is, vervalt de mogelijkheid de betreffende of een andere toets te herkansen. In bepaalde situaties kan de locatiedirecteur hiervan afwijken.

9. Herexamenregeling schoolexamen 2026-2027

Voor het afleggen van herexamens van het schoolexamen gelden de volgende regels:

1. De herexamenregeling van het schoolexamen is (alleen) van toepassing op het vak maatschappijleer (vmbo, mavo, havo, vwo) en op het vak levensbeschouwing (havo, vwo).
2. De leerling mag in maximaal één vak herexamen doen. Het hoogste cijfer telt.
3. Een afgelegd herexamen komt niet in aanmerking voor een herkansing.
4. De herexamens worden alleen afgenomen in het examenjaar.
5. De vmbo-leerling heeft recht op een herexamen als zijn afgerond eindcijfer voor maatschappijleer 5 of lager is.
6. De havo/vwo-leerling heeft recht op een herexamen voor levensbeschouwing óf maatschappijleer, als zijn afgeronde combinatiecijfer, nadat alle onderdelen van dit cijfer volledig zijn afgesloten, 5 of lager is.
7. Alvorens de leerling een besluit tot het doen van een herexamen neemt, wordt door de teamleider die voor de herexamens verantwoordelijk is, medegedeeld:
 - de stof waarop het herexamen betrekking heeft;
 - de vorm van het herexamen: schriftelijke toets(en) en/of praktische opdracht(en);
 - de wijze waarop het cijfer van het herexamen betrokken wordt in de bepaling van het nieuwe eindcijfer.

Algemeen uitgangspunt hierbij is dat inhoud, vorm en weging van het herexamen recht doen aan het oorspronkelijke examen- en toetsprogramma van het vak.

8. Indien een herexamen wordt afgenomen, geldt het hoogste cijfer.
9. In het geval de leerling naar het oordeel van de teamleider onvoldoende heeft gepresteerd en deze prestatie een negatieve invloed kan hebben op het eindexamenresultaat, kan de teamleider de leerling verplichten een herexamen voor dat vak af te leggen en daarvoor op school de benodigde studietijd door te brengen.
10. De teamleider is bevoegd in individuele gevallen en na overleg met de directeur, van deze regeling af te wijken.

10. Regeling doublanten examenjaar schoolexamen (*Canisius*)

Deze regeling is alleen van toepassing op 5havo, 6vwo

- Het resultaat van het profielwerkstuk blijft behouden, mits het combinatiecijfer met een 7 of hoger is afgesloten.
- Het resultaat van het vak CKV blijft behouden, mits het combinatiecijfer met een 7 of hoger is afgesloten.
- Het resultaat van het vak maatschappijleer blijft behouden, mits het combinatiecijfer met een 7 of hoger is afgesloten.

11. Data voor inhalen, herkansen en herexamens van het schoolexamen

In onderstaande tabel kun je aflezen wanneer inhalen en herkansen gebeurt. Inhalen van toetsen uit de toetsweek gaat volgens het inhaalschema op dagen hieronder genoemd. Het inhaalschema wordt gepubliceerd in teams. Je hoeft je niet aan te melden. Toets uit de toetsweek gemist? Inhalen moet, dus je bent er volgens schema. Heb je meer dan 3 toetsen in te halen, neem contact op met je leerlingcoördinator. Wil je een herkansing doen? Deze moet je wel aanvragen via teams. De deadlines hiervoor staan in het schema genoemd. Het herkansingsschema wordt in teams gepubliceerd.

Data voor inhaaltoetsen (uit toetsweek), herkansingen en herexamens van schoolexamen 4vmbo, 5h, 6v			
	<i>Data inhaaltoetsen en aanvragen herkansing</i>	<i>Herkansing maken op</i>	<i>Opmerking</i>
Na periode 1	Inhaaltoetsen: 6 november Aanvragen herkansing 13 november (09.00 uur – 10.30 uur)	Vrijdag 20 november	Zorg dat je weet wanneer jouw inhaaltoets uit de toetsweek aan de beurt is. Het komt nl. niet in Zermelo in je rooster te staan. Ben je ongemeld afwezig bij de inhaaltoets dan kan de onregelmatigheidsprocedure worden opgestart. Op het einde van p1, p2 en p3 kun je een herkansing aanvragen. Als je te laat bent met het indienen van je aanvraag, kan je verzoek geweigerd worden
Na periode 2	Inhaaltoetsen: 29 januari Aanvragen herkansing 5 februari (09.00 uur – 10.30 uur)	Vrijdag 12 februari	
Na periode 3	Inhaaltoetsen: 8 april Aanvragen herkansing: 13 april (13.00 uur - 14.30 uur)	Donderdag 15 april	
Na periode 4	n.v.t.	n.v.t.	

Let op: heb je een toets gemist buiten een toetsperiode, dan moet je meteen zelf een afspraak maken met de betreffende docent.

Je moet je herkansing (van een toets uit de toetsweek) digitaal aanvragen, namelijk in Teams.

De link naar het aanmeldformulier voor herkansingen wordt gedeeld via Berichten in Teams van jouw leerjaar: CAN-Almelo_5H_20262027.

Het inhaal- en herkansingsrooster wordt ook in dit Team gepubliceerd.

12. Niet eens met toegekend cijfer

Ben je het, ook nadat je de docent om extra uitleg gevraagd hebt, niet eens met het cijfer dat je voor een toets krijgt, dan kun je binnen vijf werkdagen na vaststelling van het cijfer schriftelijk bezwaar aantekenen bij je teamleider.

13. SE-eindcijfer, CSE-eindcijfer, exameneindcijfer, uitslagbepaling

Bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen worden per vak de cijfers van alle schoolexamentoetsen van 4H en 5H volgens de in dit PTA vermelde weging bij elkaar opgeteld. Dit geldt ook voor de leerlingen die de examenklas voor de tweede keer doen: de oude cijfers van 4H tellen dan opnieuw mee.

De uitkomst is een getal met twee decimalen: je onafgeronde SE-eindcijfer.

Van de vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen, wordt je afgeronde exameneindcijfer rechtstreeks vastgesteld op basis van je SE-eindcijfer. Afronding vindt hierbij op de volgende wijze plaats: vanaf .50 omhoog (6.50 wordt 7), onder .50 omlaag (6.45 wordt 6).

Een bijzondere plek wordt hierbij ingenomen door de vakken Ma, Lb, CKV en het profielwerkstuk. Uit de afzonderlijke, op een geheel getal afgeronde eindcijfers van deze vier vakken/onderdelen wordt namelijk een *combinatiecijfer* vastgesteld. Dat combinatiecijfer telt eveneens mee in de uitslagbepaling.

Van de vakken waarin wel een centraal examen wordt afgenomen, wordt je SE-eindcijfer afgerond op één decimaal: 6.45 wordt 6.5. Ook je cijfer van het centraal examen (je CSE-cijfer) wordt vastgesteld met één decimaal.

Vervolgens wordt je exameneindcijfer vastgesteld: je op een decimaal afgeronde SE-eindcijfer en je CSE-cijfer worden bij elkaar opgeteld. Het totaal wordt door twee gedeeld en de uitkomst hiervan wordt rechtstreeks afgerond op een heel cijfer. Deze afronding vindt op de volgende wijze plaats: vanaf .50 omhoog (6.50 wordt 7), onder .50 omlaag (6.45 wordt 6).

14. De programma's van de afzonderlijke vakken: zie Somtoday

In Somtoday is per vak het volledige toetsprogramma opgenomen. Hierin wordt per toets een gewicht voor het **examendossier** (ED) genoemd: zo vaak telt de toets mee bij de berekening van het eindcijfer voor je schoolexamen.

Een algemeen overzicht van het examenprogramma van elk vak, zowel schoolexamen als centraal examen kun je vinden in Teams: ga naar CAN-Leerlingen_Almelo > Algemeen > Bestanden.

Daar vind je 2 mapjes:

- Ij. 1,2,3h,3v toetsdossiers PTO
- Ij. 34m; 45h; 456v toetsdossiers PTA

UITSLAGBEPALING 5HAVO (2026-2027)

Bepaling van het eindcijfer per vak

Van de vakken waarin *geen centraal examen* wordt afgenomen, wordt het afgeronde eindcijfer rechtstreeks vastgesteld op basis van het eindcijfer van het schoolexamen. Afronding vindt hierbij op de volgende wijze plaats: vanaf .50 omhoog, onder .50 omlaag. Het eindcijfer voor het zogenaamde combinatiecijfer van de vakken Ma, Lb, Ckv en het profielwerkstuk wordt vastgesteld op basis van de op een geheel getal afgeronde cijfers van deze afzonderlijke onderdelen. De afronding bij de bepaling van het eindcijfer van deze afzonderlijke onderdelen en bij de bepaling van het eindcijfer van het combinatiecijfer vindt plaats op de hierboven beschreven wijze.

Van de vakken waarin *wel een centraal examen* wordt afgenomen, wordt het eindcijfer van het schoolexamen afgerond op één decimaal: 7,35 wordt 7,4. Ook het cijfer van het centraal examen wordt vastgesteld met één decimaal.

Vervolgens worden beide cijfers bij elkaar opgeteld. Het totaal wordt door twee gedeeld en de uitkomst hiervan wordt rechtstreeks afgerond op een heel cijfer. Deze afronding vindt op de volgende wijze plaats: vanaf .50 omhoog, onder .50 omlaag.

De slaagnorm

De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- het onafgeronde rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers 5,5 of hoger is;
- hij niet meer dan één onvoldoende (niet lager dan het cijfer 5) als afgerond eindcijfer voor Nederlands, Engels en wiskunde heeft gescoord,

hij onverminderd voorwaarde 2:

- voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
- voor ten hoogste twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
- voor ten hoogste een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
- geen van de eindcijfers van de onderdelen van het combinatiecijfer lager is dan 4 en het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel is beoordeeld als “voldoende” of “goed”.

Herkansing van het centraal examen

Elke kandidaat kan één vak herkansen: om alsnog te slagen of alleen maar om het cijfer te verbeteren. Indien de kandidaat aan de herkansing deelneemt, worden het diploma en de cijferlijst in elk geval gedateerd op de dag waarop de uitslagbepaling van het tweede (eventueel derde) tijdvak plaatsvindt.

Cum laude

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor: de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25b.

HAVO 2025-2027 / aardrijkskunde

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A Domein E Eigen leefomgeving	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		E	Domein Leefomgeving Hoofdstuk 1 en 2 (Water)	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Overleven in Europa H1 t/m H4	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	18		B en C	Domein B Wereld Domein C Aarde	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B Eigen Leefomgeving	J		PO	schrift	SE	Geen	10		E	Praktische Opdracht Domein Leefomgeving Hoofdstuk 3 en 4 (steden)	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A Domein A1 Geografische benadering Domein B1 Gebieden op de grens van arm en rijk Domein B2 Samenhangen en verschillen in de wereld Domein B3 Mondiale processen en lokale effecten	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		A, B	Vaardigheden; Wereld; Arm en Rijk & Globalisering;	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Domein A1 Geografische benadering Domein C1 Samenhangen en verschillen op regionaal niveau Domein C2 Samenhangen en verschillen op aarde Domein C3 De aarde als natuurlijk systeem en lokale effecten	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		A en C	Vaardigheden; Aarde: Endogeen & Exogeen;	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Domein A1 Geografische benadering Domein D1 Gebiedskenmerken Domein D2 Actuele vraagstukken	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		A; D	Vaardigheden; Ontwikkelingsland Brazilië	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / bedrijfseconomie

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	4	4H4A	4H4A Keuzeonderwerp	J		PO	SE	Geen	10		H	Keuze-onderwerpen	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B Ondernemerschap / De eenmanszaak	J	100	TT schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A, B, D, E, F	Vaardigheden Van persoon naar rechtspersoon Investeren en financieren Marketing Financieel beheer	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A De Eenmanszaak, De Besloten Vennootschap (tot zover behandeld)	J	100	TT schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, B, C, D, F	A Vaardigheden; B Van persoon naar rechtspersoon C Interne organisatie en Personeel D Investeren en Financierien F Financieel beleid	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Ondernemerschap (4H), De Besloten Vennootschap, De Naamloze Vennootschap (tot zover behandeld)	J	100	TT schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, C, D, E, F, G	A Vaardigheden, C Interne organisatie en personeelsbeleid, D Investeren en financieren, E Marketing F Financieel beleid G Verslaglegging	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3 De Naamloze Vennootschap, Geldzaken (4H)	J	100	TT schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	30		A, B, D, F, G	A Vaardigheden; B Van personen naar rechtspersonen; D Investeren en financieren; F Financieel beleid G Verslaglegging	Cijfer1-10
									100				

HAVO 2025-2027 / bewegen,sport en maatschappij

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	1	4H1A	Spel, doelspel, tsjoekbal	J		PO		Geen	4		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H1B	Bewegen op muziek	J		PO		Geen	2		B	Bewegen	Cijfer1-10
	2	4H2A	Spel, terugslagspel, volleybal	J		PO		Geen	4		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H2B	Bewegen en samenleving, verenigingsstructuur	J		PO		Geen	10		E	Bewegen en samenleving	Cijfer1-10
		4H2C	Turnen, groepsspringen	J	100	PO		Geen	4		B	Bewegen	Cijfer1-10
	3	4H3A	4H3A: Turnen, acrogym	J	100	PO		Geen	4		B	Bewegen	Cijfer1-10
	4	4H4A	Atletiek, lopen, duurloop 5K	J		PO		Geen	3		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H4B	Bewegen en gezondheid, trainingsschema	J		PO	SE	Geen	10		D	Bewegen en gezondheid	Cijfer1-10
		4H4C	Atletiek, werpen, discus of speer	J		PO		Geen	3		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H4D	Bewegen en gezondheid, bewegingsapparaat & EHBsO	J	50	TT	schrift SE	Hoogste, 1 herkansing	7		D	Bewegen en gezondheid	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A: Bewegen en regelen: begeleiding sportdag (lj.4)	J		PO	SE	Geen	6		C	Bewegen en regelen	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B: Spel, slag- en loopspel, honkbal	J		PO	SE	Geen	4		A; B	Vaardigheden; Bewegen	Cijfer1-10
		5H1C	5H1C: Atletiek, Hinkstapsprong	J		PO	SE	Geen	3		A; B	Vaardigheden; Bewegen	Cijfer1-10
		5H1C	5H1C: Bewegen en regelen: ws toernooi organisatie	J		TT	SE	Geen	5		C	Bewegen en regelen	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A: Zelfverdediging, judo	J		PO	SE	Geen	4		A; B	Vaardigheden; Bewegen	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B: Bewegen op muziek, keuze dans	J		PO	SE	Geen	2		A; B	Vaardigheden; Bewegen	Cijfer1-10
		5H2C	5H2C: Bewegen en gezondheid, voeding, fitheid	J		TT	SE	Hoogste, 1 herkansing	8		C	Bewegen en gezondheid	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A: Bewegen en regelen, circusproject	J		PO	SE	Geen	12		D	Bewegen en regelen	Cijfer1-10
		5H3B	Bewegen en regelen, toernooi begeleiding praktijk	J		PO	SE	Geen	5		C	Bewegen en regelen	Cijfer1-10

HAVO 2025-2027 / biologie

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A Thema 5 - Regeling & Thema 6 - Waarneming en gedrag (TW 3)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	5		A5, A8, M2, O2, O4, O5, O7	Onderzoeken Natuurwetenschappelijk instrumentarium Stofwisseling van de cel Zelfregulatie van het organisme Beweging van het organisme Waarneming door het organisme	Cijfer1-10
		4H3B	4H3B PO Microscopie en osmose	J	120	PO	prak	CE en SE	Geen	5		A	Vaardigheden	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Thema 4 - Evolutie & Thema 7 - Ecologie en milieu (TW4)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	5		A5, A7, A8, M2, M3, M8, P1, P2, P3, P4	Onderzoeken Modelvorming Natuurwetenschappelijk instrumentarium Stofwisseling van de cel Zelforganisatie van cellen Selectie Regulatie van ecosystemen Zelforganisatie van ecosystemen Interactie in ecosystemen Soortvorming	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A Thema 8 - Stofwisseling in de cel, Thema 9 - DNA, Thema 1 - Inleiding in de biologie, Thema 3 - Genetica (TW1)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A4 t/m A8, A11, A14, A15, M1 t/m M8, O1, O6, P4	Vaardigheden Molecuul- en celniveau Stofwisseling van het organisme Soortvorming	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Thema 10 - Voeding en vertering, Thema 12 - Gaswisseling en uitscheiding, Thema 2 - Voortplanting en seksualiteit, Thema 5 - Regeling (TW2)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	30		A1, A5, A8, A9, M2, M3, M6, O1, O2, O4, O8, O9	Vaardigheden Stofwisseling van de cel Zelforganisatie van cellen Levenscyclus van de cel Orgaan- en organismeniveau	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Thema 11 - Transport, Thema 13 - Afweer, Thema 4 - Evolutie, Thema 7 - Ecologie en milieu (TW3)	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	30		A5, A7, A8, M2, M3, M8, O3, P1 t/m P4	Onderzoeken Modelvorming Natuurwetenschappelijk instrumentarium Stofwisseling van de cel Zelforganisatie van cellen Selectie Afweer van het organisme Populatie- en ecosysteemniveau	Cijfer1-10

100

HAVO 2025-2027 / Cambridge Engels

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3C	4H3C : SE Writing brief	J		TT		SE	Hoogste, 1 herkansing	10		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A : SE Presentatie	J	10	TT	monde	SE	Geen	5		C	Gespreksvaardigheid	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A : Literatuur short stories	J	40	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	9		E; F	Literatuur; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B : Essay	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	17		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A : Literatuur boek	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		E	Literatuur	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B : CITO luistertoets (toetsweek 2)	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	27		B	Kijk- en luistervaardigheid	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A : Fluency	J	10	TT	monde	SE	Hoogste, 1 herkansing	22		C	Gespreksvaardigheid	Cijfer1-10
											100			

HAVO 2025-2027 / culturele en kunstzinnige vorming

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A Project 1 "schoonheid en lelijkheid" uitgewerkt in Architectuur of Fotografie	J		PO	SE	Geen	20		B, C	verbreden/verdiepen	Cijfer1-10
		4H3B	4H3B Culturele activiteit	J		PO schrift	SE	Geen	5		A, D	culturele activiteit	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Project 2 "traditie en innovatie" uitgewerkt in Design of Muziek	J		PO	SE	Geen	20		B, C	kennis kunst cultuur	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B Portfolio + Evaluatie CKV Ij 4 Uitgewerkt in woord en beeld!	J		PO schrift	SE	Geen	10		D	verbinden/reflectie	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A voortraject Film	J		PO	SE	Geen	8		B, C	po, kennis kunstcultuur	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A culturele activiteit -Filmworkshop	J		PO	SE	Geen	7		A, C	culturele activiteit	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B project 3 "Feit & Fictie" Film	J		PO	SE	Geen	20		C	po film	Cijfer1-10
		5H2C	5H2C Evaluatie en portfolio CKV Ij 5 uitgewerkt in woord en beeld	J		PO schrift	SE	Geen	10		D	reflectie	Cijfer1-10
									100				

HAVO 2025-2027 / Duitse taal en literatuur

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	2	4H2C	mondeling presentatie	J	10	PO	monde		Geen	6		C	Gespreksvaardigheid	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A, Boektoets met literaire begrippen	J	50	TT	schrift	SE	Geen	8		E	Literatuur	Cijfer1-10
		4H4C	4H4C, Schrijftoets	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	8		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A presentatie en gesprek	J	30	PO	monde	SE	Geen	23		C; F	Gespreksvaardigheid; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Luistervaardigheid - CITO	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		B	Kijk- en luistervaardigheid	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B Literatuur	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	8		E	Literatuur	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Schrijfvaardigheid	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	14		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
		5H3B	5H3B literair werk	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	8		E	Literatuur	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / economie

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A: Keuze-onderwerp	J		PO	schrift	SE	Geen	10		A, J, K	Vaardigheden, Onderzoek en experiment, Keuzeonderwerpen	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A: 4.1 Vraag en aanbod + 4.2 Elasticiteiten + 4.3 Overheidsingrijpen	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	15		A, D, H, K	Vaardigheden; Concept Markten, Concept Welvaart en groei; Keuzeonderwerp	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A: Hoofdstuk 3 Speltheorie + Hoofdstuk 4 Markt	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, D, F, H	Vaardigheden; Concept Markt, Concept Samenwerken en onderhandelen, Concept Welvaart en Groei	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A: Hoofdstuk 1 Geldzaken + Hoofdstuk 5 Arbeid	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, B, C, D, E, G, H	Vaardigheden; Concept Schaarste, Concept Ruil, Concept Markt, Concept Ruilen over de tijd, Concept Risico en informatie, Concept Welvaart en groei.	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A: Hoofdstuk 2 Welvaart + Hoofdstuk 6 Crisis + Hoofdstuk K1 Keuzeonderwerp	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, E, G, H, I, K	Vaardigheden; Concept Ruilen over de tijd, Concept Risico en informatie, Concept Welvaart en groei, Concept Goede tijden, slechte tijden, Keuzeonderwerpen	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / Engelse taal en literatuur

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3B	4H3B (SE) Speaking; Presentation	J	5	PO	monde	SE	Hoogste, 1 herkansing	5		C	Gespreksvaardigheid	Cijfer1-10
	4	4H4B	4H4B Writing (SE)	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A Literatuur Short Stories	J	40	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	9		E; F	Literatuur; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B Essay schriftelijk	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	17		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Literatuur boek	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		E	Literatuur	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B Luistertoets CITO	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	27		B	Kijk- en luistervaardigheid	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Fluency	J	10	TT	monde	SE	Hoogste, 1 herkansing	22		C	Gespreksvaardigheid	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / Franse taal en literatuur

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	4	4H4D	4H4D Schrijftoets	J	100	TT	schrift	SE	Geen	10		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A Domein C: Praktische opdracht spreekvaardigheid	J	15	PO	prak	SE	Geen	10		C	Spreekvaardigheid	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Domein B: Kijk- en luistertoets	J	60	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		B	Kijk- en luistervaardigheid	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B Domein D: Schrijftoets (TW2)	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	15		D	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Domein C & F: Spreektoets	J	15	TT	monde	SE	Hoogste, 1 herkansing	15		C, F	Domein C: Gespreksvaardigheid Domein F: Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
		5H3B	5H3B: Literatuurtoets (TW3)	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		E	Literatuur	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / geschiedenis

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	1	4H1B	4H1B Hoofdstuk 1+2+3	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	6		A + B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten	Cijfer1-10
	2	4H2B	4H2B Hoofdstuk 4+5	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	6		A+B	Historische denken & redeneren Kenmerkende aspecten	Cijfer1-10
	3	4H3A	4H3A Hoofdstuk 5+6+7	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A+B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Hoofdstuk 5-6-7-8-9	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		A+B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A: Tijdvakken 5 t/m 9 + HC Britse rijk	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	15		A + B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten HC's	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A: Tijdvakken 5 t/m 10 + HC Britse Rijk + HC Duitsland	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	20		A + B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten HC's	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A: Tijdvakken 5 t/m 10 + HC Britse Rijk + HC Duitsland + HC Nederland	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A + B	Historisch denken & redeneren Kenmerkende aspecten HC's	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / godsdienst

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	1	4H1	4H1 H.3 Inleiding Ethiek	J	40	TT	schrift	SE en Schoo I	Hoogste, 1 herkansing	25		A, B en E	A: vakspecifieke vaardigheden A1 = competent in zelfreflectie en ontwikkeling en A2 = competent in communicatie en dialoog. B: Beeld van mens en wereld: Wat betekent het een goed mens te zijn? E – Moreel handelen en ethiek Leren denken en oordelen over goed handelen aan de hand van ethische theorie en praktijk. E1: Theorie – normen, waarden, moraal, stromingen, filosofen E2: Praktijk – casusanalyse, actualiteit, interview.	Cijfer1-10
	2	4H2	4H2 H.3 Inleiding Ethiek	J	40	PO	monde	SE en Schoo I	Geen	25		A, B en E	A: vakspecifieke vaardigheden A1 = competent in zelfreflectie en ontwikkeling en A2 = competent in communicatie en dialoog. B: Beeld van mens en wereld: Wat betekent het een goed mens te zijn? E – Moreel handelen en ethiek Leren denken en oordelen over goed handelen aan de hand van ethische theorie en praktijk. E1: Theorie – normen, waarden, moraal, stromingen, filosofen E2: Praktijk – casusanalyse, actualiteit, interview.	Cijfer1-10
	3	4H3	4H3 H.4 Deugden, helden en verhalen	J	40	TT	schrift	SE en Schoo I	Geen	25		A, B en E	Domein A: vakspecifieke vaardigheden A1 = competent in zelfreflectie en ontwikkeling en A2 = competent in communicatie en dialoog. Domein E – Moreel handelen en ethiek Leerlingen maken kennis met deugdenethiek (deugden en rolmodellen) E1: Theorie over ethische benaderingen, vooral deugdenethiek versus gevolgenethiek. E2: Praktische reflectie op eigen deugden en heldenverhalen als morele inspiratie. Domein B: Mens en wereld: deugdelijke 'helden' als rolmodellen.	Cijfer1-10
	4	4H4	4H4 H.4 Deugden, Helden en Verhalen	J	40	PO	prak	SE en Schoo I	Geen	25		A, B en E	Domein A: vakspecifieke vaardigheden A1 = competent in zelfreflectie en ontwikkeling en A2 = competent in communicatie en dialoog. Domein E – Moreel handelen en ethiek Leerlingen maken kennis met deugdenethiek (deugden en rolmodellen) E1: Theorie over ethische benaderingen, vooral deugdenethiek versus gevolgenethiek. E2: Praktische reflectie op eigen deugden en heldenverhalen als morele inspiratie. Domein B: Mens en wereld: deugdelijke 'helden' als rolmodellen.	Cijfer1-10

HAVO 2025-2027 / handvaardigheid

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	2	4H2A	4H2A praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	3	4H3A	4H3A praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B theorietoets KB+KG: Hoofdstuk 4 t/m 7	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A opdracht beeldbeschouwing nav museumbezoek	J		TT		SE	Geen	4		A; C	Vaktheorie; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B Praktijkopdracht werkdag	J	300	PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A praktijkopdracht werkstuk	J		PO		SE	Geen	18		B	Praktijk	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B toets Kunstbeschouwing Kunstgeschiedenis moderne en hedendaagse kunst	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A praktijkopdracht werkstuk	J		PO		SE	Geen	18		B	Praktijk	Cijfer1-10
		5H3B	5H3B inhaaltoets theorie voor instromers uit 4V	J		TT		Schoo l	Hoogste, 1 herkansing	7		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
										107				

HAVO 2025-2027 / informatica

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A Praktische opdracht	J		PO	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A, F	Vaardigheden; Interactie	Cijfer1-10
		4H3B	4H3B B1 Grondslagen	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	5		B	Grondslagen	Cijfer1-10
		4H3C	4H3C F2-3 Informatiemaatschappij	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	5		F	Interactie	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Game en website met CMS ontwerpen	J		PO	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A, D, F	Vaardigheden, Programmeren; Interactie	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B F1 Usability en gebruikersinterfaces	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		F	Architectuur	Cijfer1-10
	5	1	5H1A	5H1A C5 SQL en relationele databases (1+2)	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	7		C, H	Informatie en Databases
5H1B			5H1B E2 Security (1,2,4)	J	50	TT	schrift	SE	Geen	7		E, N	Architectuur en Security	Cijfer1-10
5H1C			5H1C Praktische opdracht	J		PO	schrift	SE	Geen	6		A	Vaardigheden	Cijfer1-10
2		5H2A	5H2A D Programmeren	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		D; J	Programmeren	Cijfer1-10
		5HBB	5H2B Praktische opdracht programmeren	J		PO	prak	SE	Geen	10		A, D	Vaardigheden, Programmeren	Cijfer1-10
3		5H3A	5H3A Eindopdracht: App en CMS	J		PO	schrift	SE	Geen	20		A, F; O; P	Vaardigheden, Interactie	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / lichamelijke opvoeding

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	1	4H1A	4H1A Atletiek, werpen (speer / kogel / discus)	J		PO		SE	Geen	10		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H1B	4H1B Spel, doelspel (rugby / frisbee / handbal)	J		PO		SE	Geen	18		B	Bewegen	Cijfer1-10
	2	4H2A	4H2A Turnen, uit de zwaai komen.	J		PO		SE	Geen	10		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H2B	4H2B Spel, netspel (volleybal / badminton)	J		PO		SE	Geen	18		B	Bewegen	Cijfer1-10
	3	4H3B	4H3B PW Sport en gezondheid	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	18		D	Bewegen en gezondheid	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Atletiek, hoogspringen (straddle / fosbury flop)	J		PO		SE	Geen	10		B	Bewegen	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B Spel, softbal	J		PO		SE	Geen	16		B	Bewegen	Cijfer1-10
5	1	5H1A	SOK	J		HD			Geen	0		A; B; E	Vaardigheden; Deelname Sportorientatie- en Keuze lessen; Bewegen en samenleving	OVG-tabel
	2	5H2A	Lesgeven LO	J		HD			Geen	0		C	Bewegen en regelen, lesgeven eigen klas	OVG-tabel
	3	5H3A	Klastoernooien	J		HD			Geen	0		A; B	Vaardigheden; Deelname klastoernooien, inzet en aanwezigheid	OVG-tabel
										100				

HAVO 2025-2027 / maatschappijleer

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	1	4H1A	4H1A: Parlementaire democratie	J	50	TT	schrift	SE	Geen	25		C	C: Parlementaire democratie	Cijfer1-10
	2	4H2A	4H2A: Intensief het nieuws volgen voor 3-4 weken	J		TT	schrift	Schoo l	Geen	0		A	Vaardigheden	Cijfer1-10
		4H2B	4H2B: Pluriforme samenleving	J	50	TT	schrift	SE	Geen	25		E	Pluriforme samenleving	Cijfer1-10
	3	4H3A	4H3A: Intensief het nieuws volgen voor 3-4 weken	J	50	TT	schrift	Schoo l	Geen	0		A	Vaardigheden Actualiteiten	Cijfer1-10
		4H3B	4H3B: Rechtstaat	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		B	Rechtsstaat	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A: Verzorgingsstaat	J	50	PO	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		C	Parlementaire democratie	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / muziek

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	2	4H2B	4H2B Blok 2 Muziektheorie Solfège (gehoortraining/muziek beluisteren)	J	50	TT		CE en SE	Geen	8		A	vaktheorie	Cijfer1-10
		4H4A	4H4A Blok 4 Muziekpraktijk Bestaand stuk analyseren en omzetten naar een ander genre	J		PO		SE	Geen	12		A, B	Vaktheorie, Praktijk	Cijfer1-10
	1	5H1A	5H1A Blok 1 Muziektheorie Alle muziektheorie a.d.h.v. analyse & gehoor	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	20		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
		5H2A	5H2A Blok 2 Muziekpraktijk Eindopdracht	J		PO	monde	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A, B	Vaktheorie; Praktijk	Cijfer1-10
5	2	5H2B	5H2B Blok 2 Muziektheorie Mondeling/Praktijktoets (onvoorbereid/voorbereid spelen zingen, improviseren, toepassen van algemene muzikaleer). Aan de toets gaat een voorbereiding van 10 minuten vooraf	J	30	PO	monde	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	15		A, B	Vaktheorie; Praktijk	Cijfer1-10
		5H3A	5H3A Blok 3 Muziektheorie Analyse in de vorm van een werkstuk of podcast over een onderwerp naar eigen keuze	J	30	TT	monde	CE en SE	Geen	15		A, C	Vaktheorie; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
	3	5H3B	5H3B Blok 3 Muziekpraktijk Concertavond/Schooloptreden - Presentatie, organisatie & musiceren	J	50	PO	monde	SE	Geen	20		B	Praktijk	Cijfer1-10

HAVO 2025-2027 / natuurkunde

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	2	4H2C	4H2C: PO Keuzeonderwerp	J	40	PO	schrift	SE	Geen	4		A, G	A Vaardigheden; G Meten en regelen;	Cijfer1-10
	4	4H4B	4H4B: PO keuzeonderwerp	J	40	PO	schrift	SE	Geen	4		A, B, G, I	A Vaardigheden; B Beeld- en geluidstechniek; G Meten en regelen; I Onderzoek en ontwerp	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A: Elektriciteit (H2) Trillingen (H4) Straling (H5) en Medische beeldvorming (H10)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	24		A, B, G	A Vaardigheden B Beeld- en geluidstechniek G Meten en regelen	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A: Bewegen in beeld (H1) Krachten (H3) Arbeid en Energie (H6) Stoffen en materialen (H7) Krachten in evenwicht (H8)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	24		A, C, D	A Vaardigheden C Beweging en energie D Materialen	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B: Praktische opdracht	J	150	PO	schrift	CE en SE	Geen	10		A, B, I	Vaardigheden; Beeld en geluidstechniek; Onderzoek en ontwerp	Cijfer1-10
	3	5H3B	5H3B: Elektriciteit (H2) Trillingen (H4) Straling (H5) en Medische beeldvorming (H10) Golven (H9) Bewegen in beeld (H1) Krachten (H3) Arbeid en Energie (H6) Stoffen en materialen (H7.1 t/m 7.4) Krachten in evenwicht (H8) Zonnestelsel en Heelal (H11)	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	34		A, B, C, D, E, G	A Vaardigheden B Beeld en geluidstechniek C Beweging en energie D Materialen E Aarde en Heelal G Meten en regelen	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / Nederlandse taal en literatuur

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A voordracht	J	7	TT	monde	SE	Geen	13		B	Mondelinge taalvaardigheid	Cijfer1-10
		4H3B	4H3B Toets spellen en formuleren	J	50	TT	schrift	Schoo l	Hoogste, 1 herkansing	15		C	Schrijfvaardigheid	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A Toets literatuur: literatuurgeschiedenis middeleeuwen, toneel en zestiende, zeventiende eeuw	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	12		E	Literatuur	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A Schriftelijk betoog	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	20		C, F	Schrijfvaardigheid;Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A Toets literatuurgeschiedenis achttiende, negentiende eeuw en het tijdperk van de roman - de grote lijn	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	11		E	Literatuur	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B Discussie	J	50	TT	monde	SE	Geen	18		B, D	Mondelinge taalvaardigheid; argumenteren	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A Toets literatuurgeschiedenis. Literatuur van de jaren 50 en 60 van de twintigste eeuw en balansverslag (over de in 5Havo gelezen boeken).	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	11		E	Literatuur	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / scheikunde

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	4	4H4A	4H4A: TW4: Hoofdstuk 6 Koolstofchemie + rekenen (H1 t/m H5 = basis)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A, M, R1,R2,R4, R&A1	A = vaardigheden M=materie R=reacties R&A= rekenen en analyse	Cijfer1-10
5	1	5H1A	PO Reactiesnelheid	J	150	PO	prak	SE	Geen	5		A, M, R1,R2,R3,R5, R&A	A = vaardigheid M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B: TW1: H7 Zuren,H8,Basen, 9.1 Reactiesnelheid (H1 Scheiden en reageren, H2 Bouwstenen van stoffen, H3 Stoffen en reacties, H45 Zouten, rekenen = basis)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	20		A, M, R, R&A	A = vaardigheden M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse	Cijfer1-10
	2	5H2A	PO Titreeren	J	150	PO	prak	SE	Geen	10		A, M, R, R&A1,2	A = vaardigheden M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B: TW2: Hoofdstuk 6, 10, 11, 12 (H1 t/m H5 + rekenen = basis)	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	20		A, M, R, R&A, L1	A = vaardigheden M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse L = Chemie vh leven	Cijfer1-10
	3	5H3A	PO polymeren	J	150	PO	prak	SE	Geen	5		A, M, R, R&A, L1	A = vaardigheden M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse L = chemie vh leven	Cijfer1-10
		5H3B	5H3B: TW3: Hoofdstuk 9, 13 (H1 t/m H8, H10 t/m H12 + rekenen = basis)	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	30		A, M, R, R&A, T, L	A = vaardigheden M = materie R = reacties R&A = rekenen en analyse T = technologie en duurzaamheid L = chemie vh leven	Cijfer1-10

100

HAVO 2025-2027 / tekenen

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	2	4H2A	4H2A Praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	3	4H3A	4H3A praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	4	4H4A	4H4A praktijkopdracht	J		PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
		4H4B	4H4B theorie toets KB+KG Hfdstk 4,5,6 en 7	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
5	1	5H1A	5H1A opdracht beeldbeschouwing nav museumbezoek	J		TT		SE	Geen	4		A, C	Vaktheorie; Oriëntatie op studie en beroep	Cijfer1-10
		5H1B	5H1B praktijkopdracht werkdag	J	250	PO		SE	Geen	10		B	Praktijk	Cijfer1-10
	2	5H2A	5H2A praktijkopdracht werkstuk	J		PO		SE	Geen	18		B	Praktijk	Cijfer1-10
		5H2B	5H2B toets KB KG Moderne en Hedendaagse kunst	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	10		A	Vaktheorie	Cijfer1-10
	3	5H3A	5H3A praktijkopdracht werkstuk	J		PO		SE	Geen	18		B	Praktijk	Cijfer1-10
		5H3B	inh4v	J		TT	schrift	Schoo l	Geen	7		A	Vaktheorie	Cijfer1-10

107

HAVO 2025-2027 / wiskunde A

Leer jaar	Per. code	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
4	3	4H3A	4H3A-Hd 4 en Hd 5	J	100	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	25		B, D	Tellen; Verandering	Cijfer1-10
5	1	5H1A	(Hd 1) Rekenen en groei, (Hd 3) Lineaire verbanden, (Hd 6) Formules en herleiden en (Hd 9) Exponentiële verbanden	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, B, C	Vaardigheden; Algebra en Tellen; Verbanden	Cijfer1-10
	2	5H2A	(Hd 8) Statistiek met de computer	J	50	TT	schrift	SE	Hoogste, 1 herkansing	7		E	Statistiek	Cijfer1-10
		5H2B	(Hd 2) Statistische cyclus, (Hd7) Conclusies bij statistiek en (Hd 10) Statistiek gebruiken	J	100	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	18		E	Statistiek	Cijfer1-10
	3	5H3A	(Hd 9) Exponentiële verbanden,(Hd 10) Statistiek gebruiken, (Hd 11) Formules en variabelen en (Hd 12) Examentraining	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	25		A, B, C, E	Vaardigheden; Algebra en Tellen; Verbanden; Statistiek	Cijfer1-10
										100				

HAVO 2025-2027 / wiskunde B

Leer jaar	Per.	Toets code	Toetsomschrijving	Act J/N	Duur	Soort	Vorm	Soort ex.stof	Herkansing	Weging	Weging deeltoets	Domeincode	Domeinomschrijving	Resultaat- weergave
5	1	5H1A	(Hoofdstuk 1) Lineaire en kwadratische functies, (Hoofdstuk 4) Werken met formules, (Hoofdstuk 5) Functies en vergelijkingen, (Hoofdstuk 8) Goniometrische functies en vergelijkingen, (Hoofdstuk 9) Exponentiële en logaritmische formules	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	33		A, B	Vaardigheden; Functies, grafieken en vergelijkingen	Cijfer1-10
	2	5H2A	(Hoofdstuk 2) Veranderingen, (Hoofdstuk 3) Meetkunde, (Hoofdstuk 6) De afgeleide functie, (Hoofdstuk 7) Lijnen en cirkels, (Hoofdstuk 10) Meetkundige berekeningen	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	33		A, B, C, D	Vaardigheden; Functies, grafieken en vergelijkingen; Meetkundige berekeningen; Toegepaste analyse	Cijfer1-10
	3	5H3A	(Hoofdstuk 9) Exponentiële en logaritmische formules) (Hoofdstuk 10) Meetkundige berekeningen, (Hoofdstuk 11) Verbanden en functies en (Hoofdstuk 12 Examentraining	J	150	TT	schrift	CE en SE	Hoogste, 1 herkansing	34		A, B, C, D	Vaardigheden; Functies, grafieken en vergelijkingen; Meetkundige berekeningen; Toegepaste analyse	Cijfer1-10
										100				